

یادداشت

راهکار اسلام

برای کاهش فقر و نابرابری

سیدابوالفضل میرقاسمی - فعال مدنی

● عوامل زیادی سبب تخریب سرزمین، کاهش حاصلخیزی اراضی و در نتیجه کاهش درآمد بهره‌برداران محلی می‌شود. علل تخریب سرزمین را می‌توان به سه دسته کلی جهل و ناآگاهی بهره‌برداران و نحوه برخورد آزمندان و نیازمندان (افراد فقیر و کم‌درآمد) با منابع طبیعی و محیط زیست تقسیم‌بندی کرد.یکی از راه‌حل‌های اصولی برای مقابله با تخریب سرزمین و حفاظت از منابع طبیعی، همانا ایجاد اشتغال، افزایش درآمد و بهبود معیشت بهره‌برداران محلی (به‌نوعی فقرزدایی) است. در تجزیات جهانی، به روش‌های متعددی برای کاهش فقر اشاره شده است، ولی موضوعی که کمتر به آن توجه شده، استفاده از راهکارهای ارائه‌شده ازسوی ادیان توحیدی در زمینه فقرزدایی و ایجاد قسط و عدل است. آموزه‌های دین مبین اسلام حاکی از دستورات و سفارش‌های متعددی است که چنانچه به‌شکل صحیح و درست، معرفی، تبیین و پیاده‌سازی شوند، به فضل الهی، بسیاری از مشکلات اقتصادی جامعه حل و فقر و نابرابری ریشه‌کن خواهد شد.اسلام همه مسلمانان را مسئول دانسته و سازوکارهای زیادی برای کاهش فقر ارائه داده است قبیل: پرداخت خمرات و زکات، صدقه‌دادن، وقف (بایقات‌الصالحات)، نذرات، همه‌کردن، قرض‌دادن (قرض‌الحسنه)، صله‌رحم، رد مظالم، پرداخت وجوهائی‌به‌منظور خیرات برای اموات، پرداخت دیه و یا گفشاره گناهان، لزوم توجه و برطرف‌کردن حاجات سایر مسلمان در هر نقطه‌ای از جهان به‌ویژه همسایگان و خویشان‌دان.از طرف دیگر، اسلام ضمن توصیه به مسلمانان برای رعایت انصاف و مروت در معاملات و طلب خیروبرکت از خداوند، به‌منظور پیشگیری از وقوع بعضی معضلات اقتصادی، اقداماتی نظیر دروغ‌گویی و قسم دروغ، رباخواری، تقلب و غش در معامله، کم‌فروشی، گران‌فروشی، احتکار کالا و نظایر آن را تقبیح و حتی محکوم (حرام و غیرمشروع) کرده است.اسلام دستور می‌دهد که مسلمانان در بین همه مسلمانان، پیشرفت و توسعه را همراه با صلح، عدالت و آرامش برای کل بشریت می‌خواهد. به‌منظور تشویق مسلمانان به انجام کار خیر و خیراندانه، احادیث زیادی وجود دارد؛ برای مثال، «هرکسی حاجت برادر مسلمانش را برآورده کند، خداوند هفتاد حاجت وی را برآورده می‌کند.» به نظر می‌رسد که خداوند حکیم، فقرزدایی و کمک به مستمندان را وسیله‌ای برای رشد و تعالی انسان‌ها قرار داده است. هرچند داشتن مال و ثروت، نلبستگی و وابستگی می‌آورد، ولی مؤمنان با بخشیدن بخشی از اموال و ثروت خود در راه رضای الهی، هم به درجات بالاتری از ایمان و کمالات معنوی می‌رسند و هم از شادشدن برادران و خواهران مسلمان خویش (با حتی شادشدن انسان‌های محروم غیرمسلمان)، شاد و خرسند می‌شوند. مطمئنا چهره زشت و ناپسند فقر و محرومیت، مانع خوشحالی و شادگامی واقعی انسان‌های آزاده و فهیم است. خوشبختانه افراد ثروتمندی در جهان هستند که به این مهم پی برده و براساس اصول انسانیت و شرافت، مؤسسات خیریه و بشردوستانه‌ای را برای مقابله با فقر و محرومیت (در اشکال مختلف آن) تأسیس کرده‌اند و نقدی و جنسی قابل ملاحظه‌ای را به آسیب‌دیدگان اختصاص می‌دهند.انتظار می‌رود مراکز علمی- تخصصی مربوط به حوزه‌های علمی‌ه و دانشگاه‌ها، با استفاده از منابع غنی اسلامی، راهکارهای پیشنهادی اسلام برای کاهش فقر و نابرابری را به دقت تبیین و شرح کرده و به‌منظور استفاده ازسوی بخش‌های مختلف دولتی و غیردولتی، به جامعه معرفی کنند تا اثربخشی و کارآمدی آن اقدامات بیشتر شده و مشکلات فقر و محرومیت به‌تدریج مرتفع شوند. مطمئنا پیاده‌سازی موفق این راهکارها، ازسوی سایر کشورهای مسلمان الگوبرداری خواهد شد.

گذر

شاخص کل بورس قله یک میلیون واحد ارفتح کرد

● در جریان معاملات دیروز بورس اوراق بهادار تهران، شاخص کل با ادامه روند رو به رشد ۴ درصد رشد کرده و از رکورد یک میلیون واحد هم گذر کرد. به گزارش فارس، شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران که این روزها سه در دور رکوردزنی و افزایش است، تا لحظه فرانت این گزارش، به یک میلیون و ۱۷ هزار و ۹۹۷ واحد رسید که در نوع خود یک رکورد تاریخی به شمار می‌رود.همچنین شاخص کل با معیار هم‌وزن ۹ هزار و ۷۲۲ واحد افزایش یافته و به ۳۱۸ هزار و ۵۵ واحد رسید. معاملات دیروز تا این لحظه به بیش از هفت هزار و ۴۵ میلیارد تومان رسید. از ابتدای صبح بیش از ۴۰۶ میلیارد سهم حق‌تقدم و اوراق مالی در قالب ۷۱۳ هزار نوبت معامله انجام شد.همچنین شاخص بازار دوم بورس که معاملات بلوکی در آن انجام می‌شود، تا این لحظه ۸۱ هزار و ۹۸۰ واحد رشد کرده که چهار درصد رشد داشته است.

اقتصاد

پشت‌پرده‌سودهای بورس

علی سهرابی، مدیرعامل بورس

بورسی یعنی کاری کنیم که سهم رنگ و لعاب برای آب‌کردن داشته باشد. به همین علت است که اگر در شرکت‌هایی حذب کنند، همه شمع‌هایی که عده‌ای به جای خورشید تابنده بورس در نظر دارند، خاموش می‌شود؛ زیرا زمین فاقد استهلاک و هرچه بیشتر ارزیابی شود، بزرگ دارایی‌ها زیاتر نمایان می‌شود. خواسته کارفرمایان بخش خصوصی برای تجدید ارزیابی صرفا استفاده از تسهیلات بانکی بود؛ زیرا به موجب مقررات نمی‌توان به شرکت زیان‌ده وام داد؛ اما هدف دولت‌ها اصرار بر این‌س بوده که نشان دهند هیچ شرکتی در ایران در این چند دهه ورشکسته نیست. شاید اگر انتقال زیان انباشته به جاری شرکا مورد تعرض مالیاتی قرار نمی‌گرفت، بنابراین لازم است در موقع فروش سهام، سرما اعلام شود. دارایی‌های شرکت مدنظر چند بار و با چه ارقامی تجدید ارزیابی شده و از آن مهم‌تر اعلام شود که چرا قیمت سهامی که دارایی‌هایش چندین بار (یا حتی یک بار) تجدید ارزیابی شده، چند برابر یا چندین برابر قیمت اسمی آن است؛ وگرنه می‌شود سرمایه‌گذاری با چشم بسته که نتیجه آن هم معلوم است. بعدا دولت باید اسکناس چاپ کند و این سهام را بازخريد کند.

غلامحسین دوانی: درباره پیشینه تجدید ارزیابی دارایی‌ها در جهان مستندات موجود آن است که در سال‌های ۱۹۳۰-۱۹۴۰ در برخی از کشورهای صنعتی اروپا مانند انگلستان بوده؛ اما ظهور ایسن ایده‌ی مالی به سسال‌های بحرانی- تورمی- ۱۹۷۰-۱۹۸۰ در کشورهای اروپایی برمی‌گردد؛ زیرا به‌طورکلی براساس استانداردهای حسابداری در آمریکا، کانادا، ژاپن، چین و هنگ‌کنگ و آلمان هم «به جز چند مورد استثنائی» تجدید ارزیابی مجاز نبوده و صرفا پس از الزامات گزارشگری بین‌المللی و به‌ویژه پس از اختراع سلاح‌های کشتار جمعی مالی «بازارهای مشتقات» سهام را بازخريد کند.

بازهم مثال مشخص خودروسازان که میلیاردها تومان تسهیلات و خطوط اعتباری دریافت کرده غافل از اینکه این‌گونه تولید در جهان فعلی محکوم به فنا است، زیرا قادر نشد پس از ۴۰ سال تولید یکان، فرمان آن را اتوماتیک کند!؛ از طرف دیگر، غیر از زمین، بخش قابل ملاحظه دارایی‌های ثابت شرکت‌های تولیدی، ماشین‌الات و تجهیزات و خطوط تولید است که اساسا ارزبر است و در مقاطع مختلف خریداری و در تجدید ارزیابی‌ها به نادرست براساس آخرین قیمت بازار ارزیابی شده‌اند، بدون توجه به اینکه برخی از اینس خطوط در حال حاضر منسوخ شده و بناوجه به تغییرات تکنولوژی در شرایط پستاجرم باید براساس ارزش اسقاط از حساب‌ها خارج کرد. نمونه مشخص این موضوع درباره خط تولید فیات در شرکت سایپا بود که شریک خارجی آن را چیزی در محاسبات منظور نکرد، اما در تجدید ارزیابی دارایی‌های آن شرکت در بورس شفاف ایران منظور شد و در قیمت سهام نیز تأثیر گذاشت. از مهم‌ترین موضوعات کلیدی دیگر که در تجدید ارزیابی ایرانی شرکتان بدان توجه نمی‌شود آن است که در یک اقتصاد رقابتی افزایش بهای تمام‌شده تولیدات برائ تجدید ارزیابی، نقش چندانی در افزایش بهای فروش نداشته زیرا عدم پذیرش هزینه استهلاک مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها از یک طرف باعث کاهش سود هر سهم شرکت‌های بورسی و از طرف دیگر کاهش ارزش بازار سهام می‌شود.

این چنینی برای بانک‌ها از نظر کلیات سرمایه فرقی می‌کند و بانک‌ها به تناسب محاسبه و استفاده از این نسبت در مناسبات عملیاتی خود از این روش بهره خواهند برد؛ اگرچه در سنوات بعدی این بانک‌ها نیز هزینه استهلاک بیشتری را هم باید شناسایی کنند که سود آنها را به همین نسبت کاهش خواهد داد. همان‌طور که دوستان اشاره کردند، ارزیابی‌های سفارشی باعث تحمیل هزینه استهلاک بالاتر و در نتیجه تأثیر منفی بر سودآوری شرکت که نتیجه مستقیم آن کاهش سود خالص هر سهم می‌شود. یا به طریقی دیگر چنانچه عملیات شرکت زیان‌ده باشد، مبلغ ریالی زیان هر سهم را افزایش و در نتیجه در سال‌های بعدی همراه با افت شدید سود هر سهم و تغییر منفی در قیمت به درآمد هر سهم (P/E) آن خواهد شد؛ علاوه‌بر آن نسبت‌های اساسی صورت‌های مالی نظیر بازده حقوق صاحبان سهام، بازده دارایی‌ها و بازده دارایی‌های ثابت، حاشیه سود ناخالص و حاشیه سود خالص نیز با کاهش بعدی مواجه می‌شوند؛ پس اینکه گفته می‌شود این مدل تجدید ارزیابی ایرانی باعث شفافیت بیشتر می‌شود، به نظر یک شیوخی بورسی است. منظور ما شیوخی

این چنینی برای بانک‌ها از نظر کلیات سرمایه فرقی می‌کند و بانک‌ها به تناسب محاسبه و استفاده از این نسبت در مناسبات عملیاتی خود از این روش بهره خواهند برد؛ اگرچه در سنوات بعدی این بانک‌ها نیز هزینه استهلاک بیشتری را هم باید شناسایی کنند که سود آنها را به همین نسبت کاهش خواهد داد. همان‌طور که دوستان اشاره کردند، ارزیابی‌های سفارشی باعث تحمیل هزینه استهلاک بالاتر و در نتیجه تأثیر منفی بر سودآوری شرکت که نتیجه مستقیم آن کاهش سود خالص هر سهم می‌شود. یا به طریقی دیگر چنانچه عملیات شرکت زیان‌ده باشد، مبلغ ریالی زیان هر سهم را افزایش و در نتیجه در سال‌های بعدی همراه با افت شدید سود هر سهم و تغییر منفی در قیمت به درآمد هر سهم (P/E) آن خواهد شد؛ علاوه‌بر آن نسبت‌های اساسی صورت‌های مالی نظیر بازده حقوق صاحبان سهام، بازده دارایی‌ها و بازده دارایی‌های ثابت، حاشیه سود ناخالص و حاشیه سود خالص نیز با کاهش بعدی مواجه می‌شوند؛ پس اینکه گفته می‌شود این مدل تجدید ارزیابی ایرانی باعث شفافیت بیشتر می‌شود، به نظر یک شیوخی بورسی است. منظور ما شیوخی

● در جریان معاملات دیروز بورس اوراق بهادار تهران، شاخص کل با ادامه روند رو به رشد ۴ درصد رشد کرده و از رکورد یک میلیون واحد هم گذر کرد. به گزارش فارس، شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران که این روزها سه در دور رکوردزنی و افزایش است، تا لحظه فرانت این گزارش، به یک میلیون و ۱۷ هزار و ۹۹۷ واحد رسید که در نوع خود یک رکورد تاریخی به شمار می‌رود.همچنین شاخص کل با معیار هم‌وزن ۹ هزار و ۷۲۲ واحد افزایش یافته و به ۳۱۸ هزار و ۵۵ واحد رسید. معاملات دیروز تا این لحظه به بیش از هفت هزار و ۴۵ میلیارد تومان رسید. از ابتدای صبح بیش از ۴۰۶ میلیارد سهم حق‌تقدم و اوراق مالی در قالب ۷۱۳ هزار نوبت معامله انجام شد.همچنین شاخص بازار دوم بورس که معاملات بلوکی در آن انجام می‌شود، تا این لحظه ۸۱ هزار و ۹۸۰ واحد رشد کرده که چهار درصد رشد داشته است.

● در جریان معاملات دیروز بورس اوراق بهادار تهران، شاخص کل با ادامه روند رو به رشد ۴ درصد رشد کرده و از رکورد یک میلیون واحد هم گذر کرد. به گزارش فارس، شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران که این روزها سه در دور رکوردزنی و افزایش است، تا لحظه فرانت این گزارش، به یک میلیون و ۱۷ هزار و ۹۹۷ واحد رسید که در نوع خود یک رکورد تاریخی به شمار می‌رود.همچنین شاخص کل با معیار هم‌وزن ۹ هزار و ۷۲۲ واحد افزایش یافته و به ۳۱۸ هزار و ۵۵ واحد رسید. معاملات دیروز تا این لحظه به بیش از هفت هزار و ۴۵ میلیارد تومان رسید. از ابتدای صبح بیش از ۴۰۶ میلیارد سهم حق‌تقدم و اوراق مالی در قالب ۷۱۳ هزار نوبت معامله انجام شد.همچنین شاخص بازار دوم بورس که معاملات بلوکی در آن انجام می‌شود، تا این لحظه ۸۱ هزار و ۹۸۰ واحد رشد کرده که چهار درصد رشد داشته است.

اتفاقی در جریان های نقدی و سودآوری آن نمی‌افتد. سهامداران در بلندمدت سود نقدی را رشد سودآوری می‌خواهند. در بلندمدت همه چیز به حالت قبل برمی‌گردد. شرکت می‌ماند و مسائل و مشکلاتش! و اما درباره تأثیر تجدید ارزیابی در عرضه سهام دولتی باید تأکید کنم مطمئنا تأثیر مثبت و آگاه‌کننده ندارد. ولی تأثیر منفی و گمراه‌کننده می‌تواند داشته باشد. به این معنی که فرض کنیم دارایی‌های یک شرکت دولتی که قرار است در بورس عرضه شود، اگر تجدید ارزیابی نشوند، چه اتفاقی می‌افتد؟ مطمئنا فعالان بازار توان ارزش‌گذاری این سهام را دارند. ولی چنانچه دارایی‌های این شرکت‌ها به روش‌های غیراستاندارد موجود تجدید ارزیابی شوند، می‌تواند بار اطلاعاتی منفی و گمراه‌کننده داشته باشد. همان‌طور که در بالا هم عرض کردم، تجدید ارزیابی دارایی‌ها به ویژگی بسیار کلیدی و اساسی مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی شرکت‌ها آسیب جدی وارد می‌کند. دولت باید چارچوب نظام حسابداری و گزارشگری مالی را درک کند و بنییرد. به‌ویژه اگر ما نگاه بلندمدت داشته باشیم و بخواهیم سرمایه‌های بین‌المللی را جذب بازار سرمایه‌مان کنیم، باید به استانداردهای بین‌المللی حسابداری و گزارشگری مالی تمکین کنیم و به‌جای دامن‌زدن به استفاده از سازوکار تجدید ارزیابی دولتی، زیرساخت‌های لازم برای پیاده‌سازی اصولی ارزش منصفانه را در صورت‌های مالی شرکت‌ها تقویت کنیم. به‌این‌ترتیب، هم نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی برطرف خواهد شد، هم مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی شرکت‌ها آسیب نمی‌بیند و در چارچوب قواعد و استانداردهای بین‌المللی عملی گردد.هم.

● رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان اینکه برخی سعی می‌کنند رشد بازار سرمایه را زیر سؤال ببرند، اظهار کرد: اینکه سرنوشت شاخص بورس چه می‌شود، به تحولات آینده بستگی دارد.به گزارش ایسنا، حسن قالیبافصل با بیان اینکه بازار سرمایه به مأمنی برای مردم برای سرمایه‌گذاری تبدیل شده است، گفت: این میزان پول به هر سمت دیگری برود، باعث تورم در جامعه می‌شود. اما زمانی که وارد بازار سرمایه می‌شود، باعث رونق خواهد شد.او ادامه داد: سهامدار عمده سهام را عرضه می‌کند و از پولی که جمع می‌کند، می‌تواند پروژه‌های جدید آغاز کند. این روزها وقتی صحبت از رشد بازار سرمایه می‌شود، برخی سعی می‌کنند آن را زیر سؤال ببرند. سازمان بورس نمی‌تواند جلوی کسی را بگیرد، ناظر بازار بر بازار نظارت می‌کند؛ ما سال‌ها تلاش کردیم سفره بازار سرمایه بزرگ شود و مسئولیت با خود سرمایه‌گذار است.رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با تأکید بر اینکه سرنوشت شاخص بورس به تحولات آینده بستگی دارد، اظهار کرد: قیمت هر سهم بر اساس انتظارات متغی می‌شود. در واقع عرضه و تقاضا در بازار قیمت را مشخص می‌کند. در‌حال‌حاضر باید به افزایش قیمت‌ها در بازار سرمایه به‌عنوان یک فرصت برای نگاه‌های اقتصادی نگاه کرد.

اتفاقی در جریان های نقدی و سودآوری آن نمی‌افتد. سهامداران در بلندمدت سود نقدی را رشد سودآوری می‌خواهند. در بلندمدت همه چیز به حالت قبل برمی‌گردد. شرکت می‌ماند و مسائل و مشکلاتش! و اما درباره تأثیر تجدید ارزیابی در عرضه سهام دولتی باید تأکید کنم مطمئنا تأثیر مثبت و آگاه‌کننده ندارد. ولی تأثیر منفی و گمراه‌کننده می‌تواند داشته باشد. به این معنی که فرض کنیم دارایی‌های یک شرکت دولتی که قرار است در بورس عرضه شود، اگر تجدید ارزیابی نشوند، چه اتفاقی می‌افتد؟ مطمئنا فعالان بازار توان ارزش‌گذاری این سهام را دارند. ولی چنانچه دارایی‌های این شرکت‌ها به روش‌های غیراستاندارد موجود تجدید ارزیابی شوند، می‌تواند بار اطلاعاتی منفی و گمراه‌کننده داشته باشد. همان‌طور که در بالا هم عرض کردم، تجدید ارزیابی دارایی‌ها به ویژگی بسیار کلیدی و اساسی مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی شرکت‌ها آسیب جدی وارد می‌کند. دولت باید چارچوب نظام حسابداری و گزارشگری مالی را درک کند و بنییرد. به‌ویژه اگر ما نگاه بلندمدت داشته باشیم و بخواهیم سرمایه‌های بین‌المللی را جذب بازار سرمایه‌مان کنیم، باید به استانداردهای بین‌المللی حسابداری و گزارشگری مالی تمکین کنیم و به‌جای دامن‌زدن به استفاده از سازوکار تجدید ارزیابی دولتی، زیرساخت‌های لازم برای پیاده‌سازی اصولی ارزش منصفانه را در صورت‌های مالی شرکت‌ها تقویت کنیم. به‌این‌ترتیب، هم نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی برطرف خواهد شد، هم مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی شرکت‌ها آسیب نمی‌بیند و در چارچوب قواعد و استانداردهای بین‌المللی عملی گردد.هم.

● رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان اینکه برخی سعی می‌کنند رشد بازار سرمایه را زیر سؤال ببرند، اظهار کرد: اینکه سرنوشت شاخص بورس چه می‌شود، به تحولات آینده بستگی دارد.به گزارش ایسنا، حسن قالیبافصل با بیان اینکه بازار سرمایه به مأمنی برای مردم برای سرمایه‌گذاری تبدیل شده است، گفت: این میزان پول به هر سمت دیگری برود، باعث رونق خواهد شد.او ادامه داد: سهامدار عمده سهام را عرضه می‌کند و از پولی که جمع می‌کند، می‌تواند پروژه‌های جدید آغاز کند. این روزها وقتی صحبت از رشد بازار سرمایه می‌شود، برخی سعی می‌کنند آن را زیر سؤال ببرند. سازمان بورس نمی‌تواند جلوی کسی را بگیرد، ناظر بازار بر بازار نظارت می‌کند؛ ما سال‌ها تلاش کردیم سفره بازار سرمایه بزرگ شود و مسئولیت با خود سرمایه‌گذار است.رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با تأکید بر اینکه سرنوشت شاخص بورس به تحولات آینده بستگی دارد، اظهار کرد: قیمت هر سهم بر اساس انتظارات متغی می‌شود. در واقع عرضه و تقاضا در بازار قیمت را مشخص می‌کند. در‌حال‌حاضر باید به افزایش قیمت‌ها در بازار سرمایه به‌عنوان یک فرصت برای نگاه‌های اقتصادی نگاه کرد.

اتفاقی در جریان های نقدی و سودآوری آن نمی‌افتد. سهامداران در بلندمدت سود نقدی را رشد سودآوری می‌خواهند. در بلندمدت همه چیز به حالت قبل برمی‌گردد. شرکت می‌ماند و مسائل و مشکلاتش! و اما درباره تأثیر تجدید ارزیابی در عرضه سهام دولتی باید تأکید کنم مطمئنا تأثیر مثبت و آگاه‌کننده ندارد. ولی تأثیر منفی و گمراه‌کننده می‌تواند داشته باشد. به این معنی که فرض کنیم دارایی‌های یک شرکت دولتی که قرار است در بورس عرضه شود، اگر تجدید ارزیابی نشوند، چه اتفاقی می‌افتد؟ مطمئنا فعالان بازار توان ارزش‌گذاری این سهام را دارند. ولی چنانچه دارایی‌های این شرکت‌ها به روش‌های غیراستاندارد موجود تجدید ارزیابی شوند، می‌تواند بار اطلاعاتی منفی و گمراه‌کننده داشته باشد. همان‌طور که در بالا هم عرض کردم، تجدید ارزیابی دارایی‌ها به ویژگی بسیار کلیدی و اساسی مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی شرکت‌ها آسیب جدی می‌بیند. این استناداردها در واقع برای پاسخ‌گویی به همین نیاز استفاده‌کنندگان بوده است، ولی بیان‌های نظری توسعه این مفهوم تفاوت‌های اساسی با سازوکار بسیار ناکارآمد تجدید ارزیابی دارایی‌ها دارد. یکی از این تفاوت‌ها خدشه‌دارشدن مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی شرکت‌ها برائ تجدید ارزیابی دارایی‌هاست؛ یعنی هم مقایسه ارقام صورت‌های مالی یک شرکت در طول زمان خدشه‌دار می‌شود و هم مقایسه صورت‌های مالی شرکت‌های مختلف در یک مقطع زمانی مشخص آسیب جدی می‌بیند. این درواقع، به‌نوعی بی‌اثرکردن نقش استانداردهای حسابداری و گزارشگری مالی است. زیرا فلسفه وجودی این استانداردها مقایسه‌پذیرکردن صورت‌های مالی شرکت‌ها و هدف اصلی تجدید خلاصه کلام اینکه، هرچند هدف اصلی تجدید ارزیابی دارایی‌ها کمک به تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی ذکر می‌شود، ولی به‌دلیل واردکردن آسیب اساسی به مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی عملا نقض غرض است.اما درباره هدف دولت از این اقدام شاید پرسش کلیدی همین است. چون ساده‌لوحانه است اگر فکر کنیم، انگیزه دولت از اعطای مجوز تجدید ارزیابی دارایی‌ها کمک به تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی بوده است،

دولت اساسا چنینغدغهای ندارد. دغدغه اصلی دولت، به‌رؤزگردن ارزش دارایی‌های شرکت‌هایش برای فروش یا واگذاری آنها به بخش خصوصی یا بخش خصولتی بود است که به نظر من برای این کار اساسا نیازی به تجدید ارزیابی دارایی‌ها نیست. این تصمیم به‌دلیل نشناختن حسابداری و گزارشگری مالی ازسوی دولتمردان و همچنین سکوت یا کم‌دنبودن حسابداران بوده است. دولت برای ارزش‌گذاری اموالش هیچ نیازی به تجدید ارزیابی دارایی‌هایش نداشته است. همین الان، شرکت‌هایی که از بخش خصوصی وارد بورس می‌شوند و سهام آنها به عموم عرضه می‌شود، مگر الزام یا نیازی به تجدید ارزیابی دارایی‌هایشان در برنامه‌هایشان دارند؟! اصلا چنین نیازی وجود ندارد. فعالان بازار سرمایه، چه سرمایه‌گذاران نهادهی و چه سرمایه‌گذاران خرد حرفه‌ای، به خوبی از عهده ارزش‌گذاری سهام شرکت‌ها برمی‌آیند. حتی جالب اینجاست که عموما نزد فعالان بازار سرمایه یک بدبینی نسبت به دارایی‌های تجدید ارزیابی‌شده وجود دارد. دلیل آن هم عدم استقرار یک سازوکار استانداردشده برای تجدید ارزیابی دارایی‌هاست که ظرفیت بروز تقلب و فساد را در آن بسیار بالا برده است. بدیهی است تأثیر تجدید ارزیابی در شاخص بورس مطمئنا در کوتاه‌مدت و به‌اصطلاح نوسان‌گرای استفاده می‌شود. حتی به دفعات واردی را شاهد بوده‌ایم که قیمت سهام شرکت‌هایی که از نظر صورت‌های مالی ورشکسته به حساب می‌آیند، فقط‌و‌فقط به دلیل تجدید ارزیابی دارایی‌هایشان حتی چندبرابر شده است. ولی شخصا بعید می‌دانم در بلندمدت هم نتیجه همین باشد. چون دارایی‌های یک شرکت ناکارآمد و زیان‌ده را حتی اگر ۱۰ برابر قیمت واقعی آن هم تجدید ارزی کنیم،

ادامه در صفحه ۶

اقتصاد

پشت‌پرده‌سودهای بورس

علی سهرابی، مدیرعامل بورس

بورسی یعنی کاری کنیم که سهم رنگ و لعاب برای آب‌کردن داشته باشد. به همین علت است که اگر در شرکت‌هایی حذب کنند، همه شمع‌هایی که عده‌ای به جای خورشید تابنده بورس در نظر دارند، خاموش می‌شود؛ زیرا زمین فاقد استهلاک و هرچه بیشتر ارزیابی شود، بزرگ دارایی‌ها زیاتر نمایان می‌شود. خواسته کارفرمایان بخش خصوصی برای تجدید ارزیابی صرفا استفاده از تسهیلات بانکی بود؛ زیرا به موجب مقررات نمی‌توان به شرکت زیان‌ده وام داد؛ اما هدف دولت‌ها اصرار بر این‌س بوده که نشان دهند هیچ شرکتی در ایران در این چند دهه ورشکسته نیست. شاید اگر انتقال زیان انباشته به جاری شرکا مورد تعرض مالیاتی قرار نمی‌گرفت، بنابراین لازم است در موقع فروش سهام، سرما اعلام شود. دارایی‌های شرکت مدنظر چند بار و با چه ارقامی تجدید ارزیابی شده و از آن مهم‌تر اعلام شود که چرا قیمت سهامی که دارایی‌هایش چندین بار (یا حتی یک بار) تجدید ارزیابی شده، چند برابر یا چندین برابر قیمت اسمی آن است؛ وگرنه می‌شود سرمایه‌گذاری با چشم بسته که نتیجه آن هم معلوم است. بعدا دولت باید اسکناس چاپ کند و این سهام را بازخريد کند.

غلامحسین دوانی: درباره پیشینه تجدید ارزیابی دارایی‌ها در جهان مستندات موجود آن است که در سال‌های ۱۹۳۰-۱۹۴۰ در برخی از کشورهای صنعتی اروپا مانند انگلستان بوده؛ اما ظهور ایسن ایده‌ی مالی به سسال‌های بحرانی- تورمی- ۱۹۷۰-۱۹۸۰ در کشورهای اروپایی برمی‌گردد؛ زیرا به‌طورکلی براساس استانداردهای حسابداری در آمریکا، کانادا، ژاپن، چین و هنگ‌کنگ و آلمان هم «به جز چند مورد استثنائی» تجدید ارزیابی مجاز نبوده و صرفا پس از الزامات گزارشگری بین‌المللی و به‌ویژه پس از اختراع سلاح‌های کشتار جمعی مالی «بازارهای مشتقات» سهام را بازخريد کند.

بازهم مثال مشخص خودروسازان که میلیاردها تومان تسهیلات و خطوط اعتباری دریافت کرده غافل از اینکه این‌گونه تولید در جهان فعلی محکوم به فنا است، زیرا قادر نشد پس از ۴۰ سال تولید یکان، فرمان آن را اتوماتیک کند!؛ از طرف دیگر، غیر از زمین، بخش قابل ملاحظه دارایی‌های ثابت شرکت‌های تولیدی، ماشین‌الات و تجهیزات و خطوط تولید است که اساسا ارزبر است و در مقاطع مختلف خریداری و در تجدید ارزیابی‌ها به نادرست براساس آخرین قیمت بازار ارزیابی شده‌اند، بدون توجه به اینکه برخی از اینس خطوط در حال حاضر منسوخ شده و بناوجه به تغییرات تکنولوژی در شرایط پستاجرم باید براساس ارزش اسقاط از حساب‌ها خارج کرد. نمونه مشخص این موضوع درباره خط تولید فیات در شرکت سایپا بود که شریک خارجی آن را چیزی در محاسبات منظور نکرد، اما در تجدید ارزیابی دارایی‌های آن شرکت در بورس شفاف ایران منظور شد و در قیمت سهام نیز تأثیر گذاشت. از مهم‌ترین موضوعات کلیدی دیگر که در تجدید ارزیابی ایرانی شرکتان بدان توجه نمی‌شود آن است که در یک اقتصاد رقابتی افزایش بهای تمام‌شده تولیدات برائ تجدید ارزیابی، نقش چندانی در افزایش بهای فروش نداشته زیرا عدم پذیرش هزینه استهلاک مازاد تجدید ارزیابی دارایی‌ها از یک طرف باعث کاهش سود هر سهم شرکت‌های بورسی و از طرف دیگر کاهش ارزش بازار سهام می‌شود.

این چنینی برای بانک‌ها از نظر کلیات سرمایه فرقی می‌کند و بانک‌ها به تناسب محاسبه و استفاده از این نسبت در مناسبات عملیاتی خود از این روش بهره خواهند برد؛ اگرچه در سنوات بعدی این بانک‌ها نیز هزینه استهلاک بیشتری را هم باید شناسایی کنند که سود آنها را به همین نسبت کاهش خواهد داد. همان‌طور که دوستان اشاره کردند، ارزیابی‌های سفارشی باعث تحمیل هزینه استهلاک بالاتر و در نتیجه تأثیر منفی بر سودآوری شرکت که نتیجه مستقیم آن کاهش سود خالص هر سهم می‌شود. یا به طریقی دیگر چنانچه عملیات شرکت زیان‌ده باشد، مبلغ ریالی زیان هر سهم را افزایش و در نتیجه در سال‌های بعدی همراه با افت شدید سود هر سهم و تغییر منفی در قیمت به درآمد هر سهم (P/E) آن خواهد شد؛ علاوه‌بر آن نسبت‌های اساسی صورت‌های مالی نظیر بازده حقوق صاحبان سهام، بازده دارایی‌ها و بازده دارایی‌های ثابت، حاشیه سود ناخالص و حاشیه سود خالص نیز با کاهش بعدی مواجه می‌شوند؛ پس اینکه گفته می‌شود این مدل تجدید ارزیابی ایرانی باعث شفافیت بیشتر می‌شود، به نظر یک شیوخی بورسی است. منظور ما شیوخی

● در جریان معاملات دیروز بورس اوراق بهادار تهران، شاخص کل با ادامه روند رو به رشد ۴ درصد رشد کرده و از رکورد یک میلیون واحد هم گذر کرد. به گزارش فارس، شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران که این روزها سه در دور رکوردزنی و افزایش است، تا لحظه فرانت این گزارش، به یک میلیون و ۱۷ هزار و ۹۹۷ واحد رسید که در نوع خود یک رکورد تاریخی به شمار می‌رود.همچنین شاخص کل با معیار هم‌وزن ۹ هزار و ۷۲۲ واحد افزایش یافته و به ۳۱۸ هزار و ۵۵ واحد رسید. معاملات دیروز تا این لحظه به بیش از هفت هزار و ۴۵ میلیارد تومان رسید. از ابتدای صبح بیش از ۴۰۶ میلیارد سهم حق‌تقدم و اوراق مالی در قالب ۷۱۳ هزار نوبت معامله انجام شد.همچنین شاخص بازار دوم بورس که معاملات بلوکی در آن انجام می‌شود، تا این لحظه ۸۱ هزار و ۹۸۰ واحد رشد کرده که چهار درصد رشد داشته است.

● در جریان معاملات دیروز بورس اوراق بهادار تهران، شاخص کل با ادامه روند رو به رشد ۴ درصد رشد کرده و از رکورد یک میلیون واحد هم گذر کرد. به گزارش فارس، شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران که این روزها سه در دور رکوردزنی و افزایش است، تا لحظه فرانت این گزارش، به یک میلیون و ۱۷ هزار و ۹۹۷ واحد رسید که در نوع خود یک رکورد تاریخی به شمار می‌رود.همچنین شاخص کل با معیار هم‌وزن ۹ هزار و ۷۲۲ واحد افزایش یافته و به ۳۱۸ هزار و ۵۵ واحد رسید. معاملات دیروز تا این لحظه به بیش از هفت هزار و ۴۵ میلیارد تومان رسید. از ابتدای صبح بیش از ۴۰۶ میلیارد سهم حق‌تقدم و اوراق مالی در قالب ۷۱۳ هزار نوبت معامله انجام شد.همچنین شاخص بازار دوم بورس که معاملات بلوکی در آن انجام می‌شود، تا این لحظه ۸۱ هزار و ۹۸۰ واحد رشد کرده که چهار درصد رشد داشته است.

● در جریان معاملات دیروز بورس اوراق بهادار تهران، شاخص کل با ادامه روند رو به رشد ۴ درصد رشد کرده و از رکورد یک میلیون واحد هم گذر کرد. به گزارش فارس، شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران که این روزها سه در دور رکوردزنی و افزایش است، تا لحظه فرانت این گزارش، به یک میلیون و ۱۷ هزار و ۹۹۷ واحد رسید که در نوع خود یک رکورد تاریخی به شمار می‌رود.همچنین شاخص کل با معیار هم‌وزن ۹ هزار و ۷۲۲ واحد افزایش یافته و به ۳۱۸ هزار و ۵۵ واحد رسید. معاملات دیروز تا این لحظه به بیش از هفت هزار و ۴۵ میلیارد تومان رسید. از ابتدای صبح بیش از ۴۰۶ میلیارد سهم حق‌تقدم و اوراق مالی در قالب ۷۱۳ هزار نوبت معامله انجام شد.همچنین شاخص بازار دوم بورس که معاملات بلوکی در آن انجام می‌شود، تا این لحظه ۸۱ هزار و ۹۸۰ واحد رشد کرده که چهار درصد رشد داشته است.

خبر

نظر رئیس سازمان بورس

درباره رشد شاخص

● رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با بیان اینکه برخی سعی می‌کنند رشد بازار سرمایه را زیر سؤال ببرند، اظهار کرد: اینکه سرنوشت شاخص بورس چه می‌شود، به تحولات آینده بستگی دارد.به گزارش ایسنا، حسن قالیبافصل با بیان اینکه بازار سرمایه به مأمنی برای مردم برای سرمایه‌گذاری تبدیل شده است، گفت: این میزان پول به هر سمت دیگری برود، باعث تورم در جامعه می‌شود. اما زمانی که وارد بازار سرمایه می‌شود، باعث رونق خواهد شد.او ادامه داد: سهامدار عمده سهام را عرضه می‌کند و از پولی که جمع می‌کند، می‌تواند پروژه‌های جدید آغاز کند. این روزها وقتی صحبت از رشد بازار سرمایه می‌شود، برخی سعی می‌کنند آن را زیر سؤال ببرند. سازمان بورس نمی‌تواند جلوی کسی را بگیرد، ناظر بازار بر بازار نظارت می‌کند؛ ما سال‌ها تلاش کردیم سفره بازار سرمایه بزرگ شود و مسئولیت با خود سرمایه‌گذار است.رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار با تأکید بر اینکه سرنوشت شاخص بورس به تحولات آینده بستگی دارد، اظهار کرد: قیمت هر سهم بر اساس انتظارات متغی می‌شود. در واقع عرضه و تقاضا در بازار قیمت را مشخص می‌کند. در‌حال‌حاضر باید به افزایش قیمت‌ها در بازار سرمایه به‌عنوان یک فرصت برای نگاه‌های اقتصادی نگاه کرد.

ادامه از صفحه ۴

«فشار بزرگ» بر امنیت غذایی

● در ایروین، مدیر ارشد بهداشت و تغذیه ورلد ویزن، اظهار می‌کند: «این همه‌گیری ما را به سمت نوآوری‌های زیادی در کار سوق می‌دهد تا بتوانیم خدمات را در شرایط قرنطینه ادامه دهیم.»به اعتقاد او دسترسی به خدمات مراقبت‌های بهداشتی اولیه با وجود محدودیت‌های تحرک در طول بیماری، برای جلوگیری از تشدید عوارض جانبی تغذیه‌ای مهم است. شرایط مبتدی که منجر به پیش‌آگهی‌های بدتر برای کووید ۱۹ مانند دیابت، بیماری‌های قلبی و چاقی می‌شوند، می‌توانند بر وضعیت تغذیه تأثیر بگذارند و ورلد ویزن هزاران نفر از کارکنان بهداشت جامعه را برای انجام مشاوره تغذیه‌ای در سطح خانگی بسیج کرده است. از آنجاکه خدمات تغذیه‌ای غالباً در سطح جامعه ارائه می‌شود (ازجمله برنامه‌های برای تغذیه در مدرسه یا نقل‌وانقالات نقدی مشروط) محدودیت‌های قرنطینه و فاصله‌گذاری، سازمان‌ها را مجبور به تقلیل یا تطبیق برنامه‌های خود می‌کند.

شکار معتقد است که اختلال در چنین خدماتی به احتمال زیاد منجر به افزایش نرخ تلفات می‌شود؛ درحالی‌که هرگونه تأثیر در دقت رشد نیز تا سال‌ها قابل مشاهده نخواهد بود.پاسخ داده‌های هماهنگ با تسریع همه‌گیری جهانی در کشورهای کم‌درآمد، نقش اطلاعات حیاتی‌تر می‌شوند و سازمان‌ها برای پاسخ‌گویی به نیازهای سریع در حال تغییر امنیت غذایی تلاش می‌کنند.یک سازمان دیگر با عنوان خوسه تغذیه جهانی، به همراه یونیسف و سازوکار کمک‌های فنی جهانی برای تغذیه، مجموعه راهنمایی‌ای را برای سازمان‌های مدیریت اطلاعات تغذیه در طول همه‌گیری‌ها منتشر کرده است.این راهنما توصیه‌هایی را براساس شدت محدودیت‌های تحرک ارائه می‌دهد و جمع‌آوری داده‌های وضعیت تغذیه‌ی ساکنان را برای اطلاع از فعالیت‌های میدانی تشویق می‌کند.خانم لونیز مورگی، یک متخصص تغذیه در یونیسف، معتقد است که سازمان‌ها باید در مدت همه‌گیری جهانی از اشکال جایگزین جمع‌آوری داده‌ها استفاده کنند؛ اما بازسازی سیستم‌هایی که قبلا وجود دارند، کارآمدتر خواهد بود. به نظر او بخش تغذیه باید هنگام پاسخ به نیازهای اطلاعاتی جمع‌آوری‌شده با بخش‌های دیگر هماهنگی نزدیکی داشته باشد.مورگی دراین باره به بخش‌های امنیت غذایی، سلامت، آب، آب آشامیدنی، بهداشت عمومی و حمایت اجتماعی اشاره می‌کند.او می‌گوید: «بعضی از سیستم‌هایی که این بخش‌ها برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده می‌کنند که شامل شاخص‌ها نیز می‌شوند، می‌توانند از سوسی ما به کار گرفته شوند.» راهنمای خوسه تغذیه جهانی به برهیز از ارزیابی‌های حضوری توصیه می‌کند. این واقعیت به آن معنی است که سازمان‌ها باید شیوه جمع‌آوری اطلاعات انتشار آن را تغییر دهند. ایجاد زمینه‌های ارسال اطلاعات به ذی‌نفعان از طریق پیامک و آموزش خانواده‌ها به منظور انجام ارزیابی‌های تن‌سنجی نظیر روش اندازه‌گیری دور بازوی فوقانی در تشخیص سوسنغذیه می‌تواند برای طبقه‌بندی میزان آسیب‌ها استفاده شود. ایروین معتقد است که این تغییرات می‌توانند به پیشبرد بهتر نتایج برنامه پس از بحران کرونا کمک کنند. ایروین می‌گوید: «این همه‌گیری جهانی ما را به سمت نوآوری‌های زیادی در کار و سازگاری این قبیل برنامه‌ها با شرایط سوق می‌دهد تا بتوانیم خدمات را در شرایط قرنطینه ادامه دهیم و اطمینان حاصل کنیم که کودکان به آنچه نیاز دارند، دسترسی پیدا می‌کنند.» ما می‌توانیم اجازه دهیم ششکافی در جریان اطلاعات ایجاد شود، درحالی‌که اطلاعات به ما امکان می‌دهد به‌گونه‌ای درخوب به آنچه آنان تجربه می‌کنند، پاسخی مناسب بدهیم.»

منبع: نشریه اینترنتی توسعه بین‌المللی DEVEX

۴ می ۲۰۲۰

https://www.devex.com/news/search

نوشته: ترزا وایلس Teresa Welsh